

GRUNDERNA I KÄLLKRITIK OCH KÄLLTILLIT | ÅK 4-6

Reflektera kring digitala identiteter

Lektionen handlar om att ha ett kritisk förhållningssätt till okända avsändare på internet.

1

Kända och okända avsändare på internet

Fundera med hjälp av frågorna kring hur du brukar kommunicera på internet. Du behöver inte berätta för någon annan om du inte vill.

- Har du någon gång chattat, spelat eller på annat sätt kommunicerat på internet med någon du inte känner?
- Hur gör du för att veta vem det är du chattar, spelar eller på annat sätt kommunicerar med på internet?
- Har du någon gång känt dig rädd, orolig eller osäker när du har chattat spelat eller kommunicerat med någon på internet?

2

Vem är bakom skärmen?

Beskriv och samtala om bilden.

1. Vad ser du på bilden? Beskriv den.
2. Vem eller vilka tror du det är som har skrivit det vi ser på skärmen?
3. På bilden syns en katt titta fram bakom skärmen. Vilka känslor förmedlar den? Vad tror du att den gör där?
4. Vem är personen som står med ryggen mot oss? Hur tror du att den personen upplever och känner inför det som händer på skärmen?
5. Hur brukar du agera på nätet?
 - Brukar du lajka, göra tummen upp eller skicka hjärtan till kompisar i sociala medier?
 - Brukar du lajka, göra tummen upp eller skicka hjärtan till människor du inte känner i sociala medier?
 - Har du någon gång låtsas vara någon annan än dig själv på nätet?
 - Många sociala medier har en åldersgräns. Har du eller någon du känner ljugit på sociala medier om hur gamla ni är?
6. Hur gör du för att vara säker på att den du har kontakt med på internet verkligen är den hen säger?
7. Vad gör du om du misstänker att någon du eller en kompis chattar med inte är den hen säger?
8. Hur får personer som vill lura eller utnyttja andra kontakt och vad är det som gör att den som blir kontaktad inte bara säger nej?
9. Kan vem som helst råka ut för att bli lurad eller utnyttjad vid kontakter på internet?
10. Vad gör du om du misstänker att någon på internet inte är den hen säger?

3

Förklara begreppen med hjälp av bilden

Arbeta tillsammans och förklara begreppen i listan med hjälp av bilden.

1. Använd bilden för att förklara ett av följande begrepp för en elev i årskurs tre.
 - nätfiske
 - grooming
 - catfishing
 - sol-och-vårare
 - "chattbot"(AI-bot)
2. Är det viktigt att veta vad de här orden betyder? Förklara hur du tänker.
3. Skriv ner dina tre bästa tips på hur man kritiskt granskar ett konto man inte litar på.